

Demokratia- ja julkisoikeusosasto
EU-oikeus ja tietosuojaja

Lausunto

23.11.2021

Ulkoministeriölle

Lausuntopyyntö; Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kansallisesta vientilupaviranomaisesta (VN/26230/2021)

Yleistä

Ulkoministeriö on pyytänyt oikeusministeriöltä lausuntoa otsikkoa koskevassa asiassa. Esityksellä ehdotettaisiin uutta lakia, jossa säädettäisiin kansallisen vientilupaviranomaisen toimintaa koskevista EU:n vientimenettelylainsäädännön edellyttämistä kansallisista säännöksistä. Ehdotettavassa laissa nimettäisiin EU:n vientimenettelyasetuksessa ja sen nojalla annettavissa komission täytäntöönpanosäädöksissä tarkoitettu toimivaltainen viranomainen. Lisäksi esityksellä annettaisiin Tullille lain täytäntöönpanoon liittyviä tehtäviä. Suomessa ei ole erikseen säädetty vientimenettelyasetuksessa tarkoitettua kansallista viranomaista, vaan lupaviranomaisen toimivalta on johdettu muusta kansallisesta lainsäädännöstä. Vientimenettelyasetus on tullut alun perin voimaan jo vuonna 1969, mutta sen käyttöaste on jäänyt vähäiseksi. Asia tuli ajankohtaiseksi covid-19-epidemian puhjettua, kun komissio pyysi jäsenvaltioita ilmoittamaan henkilönsuojaimien ja koronarokotteiden vientilupia käsittelevät toimivaltaiset viranomaiset. Esityksen valmistelu perustuu oikeuskanslerin sosiaali- ja terveysministeriölle antamaan lausuntoon, jonka mukaan vientilupa-asioiden käsittelyn toimivaltainen viranomainen pitäisi osoittaa lailla tilapäiseksikin jäävässä soveltamistilanteessa.

Oikeusministeriö lausuu esitysluonnoksesta seuraavaa:

Henkilötietojen suoja

Esityksessä on tunnistettu, että tiedonvaihtoon voi liittyä myös henkilötietojen käsittelyä, johon sovelletaan EU:n yleistä tietosuojasetusta (EU) 2016/679. Esityksessä on vastaavasti tuotu esiin, että käsittelyyn sovellettaisiin myös nk. EU:n toimielinten tietosuojasetusta (EU) 2018/1725. Oikeusministeriö haluaa selvydeksi todeta, että kansallisen viranomaisen, tässä tapauksessa esitys-

Postiosoite
Postadress

Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress

Eteläesplanadi 10
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon

0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi
Fax

09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet
E-post, internet

oikeusministerio@om.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

luonnoksessa ehdotetun ulkoministeriön, henkilötietojen käsittelyyn sovellettaisiin EU:n yleistä tietosuoja-asetusta. EU:n toimielinten tietosuoja-asetusta sovelletaan unionin toimielinten ja elinten suoritamaan henkilötietojen käsittelyyn. Oikeusministeriö pitää tärkeänä, että esitysluonnosta täydennettäisiin myös siltä osin, että siitä kävisi selkeästi ilmi, miltä osin kansallisen vientilupaviranomaisen henkilötietojen käsittelyyn sovellettaisiin yleistä tietosuoja-asetusta ja/tai asetusta täsmentävää kansallista tietosuojaalakia ja miltä osin on tarkoitus antaa kansallista erityissääntelyä.

Kansallinen liikkumavara

Tietosuoja-asetus on EU:n jäsenvaltioissa suoraan sovellettava säädös. Asetusta tarkentava kansallinen lainsäädäntö on mahdollista vain silloin, kun tietosuoja-asetus jättää jäsenvaltioille nimenomaisesti kansallista sääntelyliikkumavaraa. Kansallinen liikkumavara ei eritä poikkeuksia lukuun ottamatta velvoita jäsenvaltioita säätämään tietosuoja-asetusta täydentävää tai täsmentävää kansallista lainsäädäntöä, vaan asiasta päättäminen on jätetty kansallisen lainsäätäjän harkintaan. Ottaen huomioon, että tietosuoja-asetus on suoraan sovellettava säädös, kansallista liikkumavaraa olisi käytettävä rajoitetusti. Perustuslakivaliokunta on ottanut asiaan nimenomaisesti kantaa ja on todennut, että henkilötietojen suoja tulee jatkossa turvata ensisijaisesti tietosuoja-asetuksen ja säädettävän kansallisen yleislainsäädännön nojalla, ja että erityislainsäädännön säätämiseen tulee jatkossa suhtautua pidättyvästi (ks. PeVL 14/2018 vp, s. 4—5 ja PeVL 26/2018 vp, s. 2—3). Valiokunta on todennut, että tietosuoja-asetuksen yksityiskohtainen sääntely mahdollistaa myös viranomaistoiminnan sääntelyn osalta aikaisempaa sääntelymallia huomattavasti yleisemmän, henkilötietojen suoja ja käsittelyn perusteita sääntelevän lakitasoisen sääntelyn (ks. PeVL 14/2018, s. 4).

Peruskuntavaliokunnan vakiintuneen lausuntokäytännön mukaisesti hallituksen esityksessä on erityisesti perusoikeuksien kannalta merkityksellisen sääntelyn osalta syytä tehdä selkoa kansallisen liikkumavaran alasta (PeVL 26/2017 vp, s. 42, PeVL 2/2017 vp, s. 2, PeVL 44/2016 vp, s. 4). Lainsäätäjän on osoitettava, mihin tietosuoja-asetuksen artiklaan henkilötietojen käsittelyä koskevat erityissäännökset perustuvat. Kansallinen liikkumavara pohjautuu keskeisiltä osin tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan c ja e alakohtiin, eli tilanteisiin, joissa henkilötietojen käsittely perustuu rekisterinpitäjän lakisääteiseen tehtävään (c alakohta) tai jos se on tarpeen yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi tai rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttämiseksi (e alakohta). Silloin kun henkilötietojen käsittely perustuu 6 artiklan 1 kohdan c ja e alakohtiin, jäsenvaltiot voivat käyttää 6 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettua sääntelyliikkumavaraa ja antaa asetusta täsmentävää sääntelyä. Kansallinen sääntely voi koskea muun muassa käsittelyn lainmukaisuutta koskevia edellytyksiä, käsiteltävien tietojen tyyppiä, tietojen luovutusta, käyttötarkoitussidonnaisuutta ja käsittelytoimia koskevia säännöksiä. Tällaisen erityissääntelyn on täytettävä yleisen edun mukainen tavoite ja oltava oikeassa suhteessa sillä tavoiteltuun oikeutettuun päämäärään nähden. Ottaen huomioon tietosuoja-asetuksen suoran sovellettavuuden sekä perustuslakivaliokunnan lailla säätämistä koskeva viimeaikainen tulkintakäytäntö (ks. erityisesti PeVL 14/2018 vp) erityissääntely tulisi rajoittaa vain välttämättömimpään.

Oikeusministeriön esitysluonnoksesta saaman käsityksen perusteella henkilötietojen käsittelyyn sovellettaisiin lähtökohtaisesti yleistä tietosuoja-asetusta ja asetusta täsmentävää tietosuojalakia, eikä esitysluonnoksessa ehdotettaisi pääsääntöisesti asetusta täsmentävää kansallista erityissääntelyä. Oikeusministeriö kuitenkin toteaa, että siltä osin, kun ehdotettavassa laissa säädettäisiin viranomaisten oikeudesta saada henkilötietoja tai luovuttaa niitä, kyse olisi tietosuoja-asetusta täsmentävän kansallisen sääntelyn antamisesta. Esitysluonnosta tulee tältä osin täydentää jatkovalmistelussa. Esitysluonnoksesta tulee käydä selkeästi ilmi, että kyse olisi 6 artiklan 2 ja 3 kohdan tarkoittaman sääntelyliikkumavaran käytöstä. Esitysluonnoksesta tulee vastaavasti käydä ilmi, mihin tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan tarkoittamaan käsittelyn oikeusperusteeseen kunkin viranomaisten oikeus saada ja/tai luovuttaa henkilötietoja perustuisi. Edelleen esitysluonnoksesta tulee käydä ilmi ehdotettavan sääntelyn yleisen edun mukaisuus, oikeasuhteisuus ja välttämättömyys. Tiedonsaantia ja -luovutusta koskevia säännösehdotuksia (4 §) käsitellään tarkemmin jäljempänä otsikon Tiedonsaanti- ja luovutusoikeus alla.

Rekisterinpitäjä ja henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Tietosuoja-asetus ei suoraan edellytä rekisterinpitäjästä säätämistä. Rekisterinpitäjästä säätäminen on kuitenkin asetuksen nojalla mahdollista, kun henkilötietojen käsittelyn tarkoitukset ja keinot määritellään lainsäädännössä tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 7 kohdassa tarkoitetulla tavalla. Rekisterinpitäjästä säätämistä voidaan pitää erityisen perusteltuna silloin, kun rekisterinpitäjä on viranomainen tai rekisterinpitäjästä voisi muutoin olla epäselvyyttä. Rekisteröidyn oikeuksien toteutumisen kannalta on tärkeää, ettei lainsäädäntö jätä epäselväksi sitä, mikä taho on vastuussa henkilötietojen käsittelyä koskevien vaatimusten noudattamisesta. Arvioitaessa tarvetta säätää rekisterinpitäjästä tulee ottaa huomioon myös perustuslain 2 §:n 3 momentti, jonka mukaan julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin. Lailla säätämiseen taas kohdistuu yleinen vaatimus lain täsmällisyydestä ja tarkkuudesta. Rekisterinpitäjä voi käsitellä henkilötietoja vain siltä osin, kun käsittelylle on jokin tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdassa mainittu käsittelyn oikeusperuste. Silloin kun henkilötietoja käsittelee viranomainen, käsittelyn oikeusperuste on lähtökohtaisesti 6 artiklan 1 kohdan c tai e.

Ehdotettavan lain mukaan vientimenettelyasetuksessa ja sen nojalla annettavissa komission täytäntöönpanosäädöksissä tarkoitettu toimivaltainen viranomainen olisi ulkoministeriö (kansainvälisen kaupan osaston vientivalvontayksikkö). Oikeusministeriö toteaa, ettei esityksestä käy ilmi, olisiko kansallinen vientilupaviranomainen henkilötietojen käsittelystä vastaava rekisterinpitäjä. Esitysluonnoksessa ei myöskään tehdä selkoa, mihin asetuksen 6 artiklan 1 kohdassa mainittuun oikeusperusteeseen kansallisen vientilupaviranomaisen, tässä tapauksessa ulkoministeriön, henkilötietojen käsittely ehdotetun lain osalta perustuisi. Oikeusministeriö toteaa, että esitysluonnosta tulee jatkovalmistelussa täydentää siten, että siitä käy selvästi ilmi, olisiko ulkoministeriö henkilötietojen käsittelystä vastaava rekisterinpitäjä ja mihin 6 artiklan 1 kohdan oikeusperusteeseen sen oikeus käsi-

tellä henkilötietoja perustuisi. Koska kyse on viranomaisesta, oikeus käsitellä tietoja voisi lähtökohdaisesti perustua joko 6 artiklan 1 kohdan c tai e alakohtaan. Jos henkilötietojen käsittely perustuu rekisterinpitäjän lakisääteiseen velvollisuuteen, käsittelyn tarkoitus tulee asetuksen 6 artiklan 3 kohdan mukaan määritellä kyseisessä käsittelyn oikeusperusteessa (ks. myös 5 artiklan 1 kohdan b alakohta). Vaikka tietosuoja-asetuksesta ei nimenomaisesti seuraa, että rekisterinpitäjästä tulisi säätää laissa, oikeusministeriö katsoo, että jatkovalmistelussa tulisi arvioida huolellisesti tarvetta säätää erikseen rekisterinpitäjästä. Arvioinnissa on syytä kiinnittää huomiota rekisteröidyn näkökulman ohella siihen, että henkilötietoja käsittelee viranomainen.

Säännöskohtaisia huomioita

2 §. Toimivaltainen viranomainen.

Lain 2 §:ssä säädettäisiin toimivaltaisesta viranomaisesta. Oikeusministeriö toteaa, että kaavailtu sääntely jää hyvin yleisluontoiseksi ja sitä tulisi tarkentaa. Oikeusministeriö pitää myös kyseenalaisena, onko pykälään kaavailtu asetuksenantovaltuus missä määrin perusteltu ja tarpeellinen. Nyt asetuksenantovaltuus jättää käytännössä täysin avoimeksi, millä tavoin toimivaltaisen viranomaisen tehtävistä voitaisiin säätää valtioneuvoston asetuksella. Pykälän toimivaltasääntelyä olisi mahdollista tarkentaa nostamalla luonnoksen perusteluissa mainittuja asioita säädöstekstiin, esimerkinomaisesti seuraavalla tavalla: ”Ulkoministeriö toimii kansallisena vientilupaviranomaisena, joka vastaa vientilupavaatimusten sisältöä koskeviin yhteydenottoihin, antaa vientilupaa koskevaa neuvontaa ja tekee vientilupaa koskevan päätöksen.”

Pykälään olisi perusteltua ottaa sääntely myös niistä toimivaltaisen viranomaisen tehtävistä, jotka viittaavat suoraan EU-asetukseen, esimerkinomaisesti seuraavalla tavalla (pykälän 2 momentti): ”Ulkoministeriön tehtävänä on asetuksessa (EU) N:o 2015/479 tarkoitetulla tavalla: 1) pyytää 5 artiklan mukaisesti komissiota asettamaan tuotteen viennin edellytykseksi vientilupa; 2) pyytää 7 artiklan mukaisesti komissiota tutkimaan toimenpiteen vaikutuksia tai tarkistamaan, onko toimenpiteen soveltaminen edelleen tarpeellista; 3) ilmoittaa 8 artiklassa tarkoitetulla tavalla toimenpiteistä, joita aiotaan toteuttaa.”

Säännöksen perusteluissa olisi asianmukaista tuoda selkeästi ilmi toimivallan käytön kytkeytyminen hallintolain (434/2003) mukaisiin hallintomenettelyihin.

4 §. Tietojensaanti viranomaiselta ja muulta julkista hallintotehtävää hoitavalta

Ehdotetun 4 §:n 1 momentin mukaan ulkoministeriöllä ja Tullilla on oikeus Euroopan unionin vientimenettelylainsäädännön ja tämän lain noudattamisen varmistamiseksi saada välttämättömät tiedot maksutta muulta viranomaiselta tai muulta julkista hallintotehtävää hoitavalta, jolla on vientiasian

käsittelyn kannalta merkityksellistä tietoa. Nämä tiedot saattavat sisältää sekä julkista, että salassapidettavaa tietoa, joka liittyy Euroopan unionin vientimenettelyasetuksen ja sen perusteella annettavan komission täytäntöönpanoasetuksen jäsenmaata velvoittavaan sisältöön.

Ehdotetun 4 §:n 2 momentin mukaan edellä 1 momentissa mainituilla tiedon saantiin oikeutetuilla viranomaisilla on oikeus luovuttaa muulle viranomaiselle tai julkista hallintotehtävää hoitavalle 1 momentissa tarkoitettuja tietoja, jotka ovat välttämättömiä viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle Euroopan unionin vientimenettelylainsäädännön ja tämän lain noudattamisen varmistamiseksi.

Ehdotetun 4 §:n 3 momentin mukaan 1 momentissa tarkoitettu tiedon luovuttaminen Euroopan unionin toimielimelle koskee myös sellaisia tietoja, jotka on saatu tässä laissa säädettyä tehtävää hoidettaessa ja jotka ovat välttämättömiä Euroopan unionin toimielimelle säädetyn tarkastustehtävän hoitamiseksi tai sen valvomiseksi, että Euroopan unionin lainsäädäntöä on noudatettu.

Ehdotetun 4 §:n 4 momentin mukaan pyydetyn tiedon yhteys käsiteltävään asiaan ja tiedon välttämättömyys on aina perusteltava tietoa pyydetessä. Tietoja ei saa käyttää muuhun, kuin siihen tarkoitukseen, johon niitä on pyydetty.

Perustuslakivaliokunta on arvioinut viranomaisten tietojen saamista ja luovuttamista salassapitovelvollisuuden estämättä koskevaa sääntelyä perustuslain 10 §:n 1 momentissa säädetyn yksityiselämän ja henkilötietojen suojan kannalta ja kiinnittänyt huomiota muun muassa siihen, mihin ja ketä koskeviin tietoihin tiedonsaantioikeus ulottuu ja miten tiedonsaantioikeus sidotaan tietojen välttämättömyyteen. Viranomaisen tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttamismahdollisuus ovat voineet liittyä jonkin tarkoituksen kannalta "tarpeellisiin tietoihin", jos tarkoitetut tietosisällöt on pyritty luettelemaan laissa tyhjentävästi. Jos taas tietosisältöjä ei ole samalla tavoin luetteloitu, sääntelyyn on pitänyt sisällyttää vaatimus "tietojen välttämättömyydestä" jonkin tarkoituksen kannalta (ks. esim. PeVL 17/2016 vp ja siinä viitatu lausunnot).

Perustuslakivaliokunta on painottanut toistuvasti, että erottelussa tietojen saamisen tai luovuttamisen tarpeellisuuden ja välttämättömyyden välillä on kyse tietosisältöjen laajuuden ohella myös siitä, että tietoihin oikeutettu viranomainen omine tarpeineen syrjäyttää ne perusteet ja intressit, joita tiedot omaavaan viranomaiseen kohdistuvan salassapidon avulla suojataan. Mitä yleisluonteisempi tietojensaantiin oikeuttava sääntely on, sitä suurempi on vaara, että tällaiset intressit voivat syrjäytyä hyvin automaattisesti. Mitä täydellisemmin tietojensaantioikeus kytketään säännöksissä asiallisiin edellytyksiin, sitä todennäköisemmin yksittäistä tietojensaantipyyntöä joudutaan käytännössä perustelemaan. Myös tietojen luovuttajan on tällöin mahdollista arvioida pyyntöä luovuttamisen laillisten edellytysten kannalta. Tietojen luovuttaja voi lisäksi kieltäytymällä tosiasiallisesti tietojen antamisesta saada aikaan tilanteen, jossa tietojen luovuttamisvelvollisuus eli säännösten tulkinta saattaa tulla ulkopuolisen viranomaisen tutkittavaksi. Tämä mahdollisuus on tärkeä tiedonsaannin ja salas-

sapitointressin yhteensovittamiseksi (ks. esim. PeVL 48/2018 vp ja siinä viitattut lausunnot). Valiokunnan mielestä erottelua puoltavat seikat saavat erityisen painoarvon säädettäessä viranomaisen oikeudesta saada tai luovuttaa tietoja salassapitosäännösten estämättä sähköisessä toimintaympäristössä (ks. PeVL 73/2018 vp ja myös PeVL 31/2017 vp, PeVL 17/2017 vp, PeVL 12/2014 vp.)

Ehdotettu tiedonsaantioikeus on sidottu välttämättömyyteen, mutta se on laaja niin tietosisältöjen kuin sen kattaman viranomaispiirin osalta. Jatkovalmistelussa ehdotettua sääntelyä tulisi näiltä osin vielä täsmentää ottaen huomioon edellä viitattu perustuslakivaliokunnan lausuntokäytäntö.

Oikeutta saada salassa pidettäviä tietoja sekä oikeutta tai velvollisuutta luovuttaa salassa pidettävä tieto koskeva erityissäännös on muotoiltava siten, että siitä nimenomaisesti ilmenee sen salassapitovelvollisuuden murtava vaikutus. (ks. Lainkirjoittajan opas. 12.4.6 Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen) Ehdotettua sääntelyä tulee täsmentää edellä sanottu huomioiden.

Jatkovalmistelussa on syytä myös varmistua siitä, voiko tässä sääntelykokonaisuudessa julkista hallintotehtävää hoitavalla olla joitakin säädettyjä tarkastustehtäviä. Lähtökohtaisesti julkista hallintotehtävää hoitaviin tahoihin sovelletaan julkisuuslakia julkisuuslain soveltamisalasäännöksen perusteella ainoastaan niiden käyttäessä julkista valtaa. Jatkovalmistelussa tulee selvittää, seuraako jostakin ehdotetussa sääntelyssä tarkoitetuille julkista hallintotehtävää hoitaville velvollisuus noudattaa julkisuuslakia ja sitä kautta julkisuuslaissa säädettyjä salassapitoperusteita. Ovatko ehdotetun sääntelyn perusteella tietoja saavat julkista hallintotehtävää hoitavat toimijat lähtökohtaisesti salassapitovelvollisia jonkin lain perusteella?

Perustelujen mukaan esitys perustuu 11 päivänä maaliskuuta 2015 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) 2015/479 yhteisen vientimenettelyn käyttöön otosta (vientimenettelyasetus, kodifioitu toisinto). Perusteluissa todetaan edelleen, että asetusta sisältää yleiset säännökset muun muassa jäsenvaltioiden velvollisuudesta toimittaa komissiolle tiedot toteutettavista toimenpiteistä. Vientiluvan myöntämisperusteiden yksityiskohdista, käsittelyssä huomioon otettavista näkökohdista ja mahdollisista rajoituksista säädetään kuitenkin komission täytäntöönpanosäädöksissä.

Jatkovalmistelussa tulee selvittää, seuraako ehdotettu tiedonantovelvollisuus Euroopan unionin toimielimelle Suomea velvoittavasta EU-sääntelystä? Jos perustuu, tulee jatkovalmistelussa varmistua, ettei ehdotettu säännös ole sanotun sääntelyn kanssa päällekkäistä eikä tiedon luovuttamisesta säädetä kahdenkertaisesti. Tiedonantovelvollisuudesta on kuitenkin asianmukaista säätää kansallisessa lainsäädännössä, jos asiassa on erityisesti tarve varmistaa salassapidon murtava vaikutus.

Ehdotetun 4 §:n 4 momentin muotoilu ei ole tyypillinen tiedonluovutussäännöksissä. Siitä, että tiedonluovutus on sidottu jonkin tehtävän hoitamisen kannalta välttämättömiin tietoihin, seuraa lähtökohtaisesti tiedon pyytäjälle velvollisuus perustella, että tiedot ovat välttämättömiä. Ensimmäinen

keino on täsmentää tiedonluovutussäännöstä siten, että tiedon pyytäjän perusteluja on mahdollisuus arvioida.

5 §. Rangaistussäännökset

Lakiehdotuksen 5 §:ssä olisi viittaussäännös rikoslain 46 luvun 1–3 §:n säännöstelyrikoksia koskeviin säännöksiin. Oikeusministeriö kiinnittää huomiota siihen, että tämän tyyppisten viittaussäännösten otsikoksi on tapana laittaa ”Viittaus rikoslakiin” (ks. Lainkirjoittajan opas, osio 12.9.6).

Rikoslain 46 luvun 1 §:ssä säädetty säännöstelyrikos koskee sen tunnusmerkistössä viitatussa säädöksessä säädetyn tai sen nojalla annetun säännöstelymääräyksen rikkomista. Ehdotetun 5 §:n perusteluissa viitataan erikseen rikoslain 46 luvun 1 §:n 1 momentin 7 kohtaan, joka koskee Euroopan unionin antamia tuontia ja vientiä koskevia asetuksia. Perusteluissa ei käsitellä säännöstelyrikoksen soveltumista tämän tarkemmin. Säännöstelyrikoksen tunnusmerkistö ei sisällä säännöstelyrikoksen tekotapojen tarkempaa kuvausta. Käsitettä säännöstelymääräys ja sitä, mitä sellaisen rikkomisella tarkoitetaan, täsmennetään yleisluonteisesti säännöksen vuonna 1988 laadituissa esitöissä (HE 66/88 vp s. 178). Oikeusministeriö esittää, että lakiehdotuksen 5 §:n perusteluissa kuvattaisiin tarkemmin, millaisiin lain soveltamisalaan liittyviin tekoihin säännöstelyrikos voisi soveltua. Tässä yhteydessä voisi olla aihetta viitata kattavin esimerkein sellaisiin säännöstelymääräyksiin, joiden rikkomisesta voi olla kysymys. Oikeusministeriö kiinnittää myös huomiota Lainkirjoittajan oppaan osiossa 4.2.3 blankorangaistussäännöksistä esitettyyn.

Esitysluonnoksen perusteluissa todetaan aiemmassa kohdassa, että ”esitys sisältäisi myös tämän lain rikkomisesta aiheutuvat seuraamukset” (s. 5). Oikeusministeriö pitää lausumaa epäselvänä. Ehdotetussa 5 §:ssä viitattu säännöstelyrikos ei koskisi ehdotetun lain rikkomista.

6 §. Muutoksenhaku

Oikeusministeriöllä ei ole huomautettavaa ehdotettuun muutoksenhakusäännökseen. Toimivaltaisesta hallinto-oikeudesta säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 10 §:ssä. Perusteluissa todetaan, että ulkoministeriön tekemästä vientilupapäätöksestä on mahdollisuus valittaa Helsingin hallinto-oikeuteen. Jatkovalmistelussa perusteluja tulee täsmentää suhteessa toimivaltaisesta hallinto-oikeudesta säädettyyn.

Osastopäällikkö

Johanna Suurpää

Erityisasiantuntija

Amanda Mäkelä

Asiakirjan sähköinen allekirjoitus
Elektronisk underskrift av dokument
Electronic signature of a document

Asia / Sak / Case:

VN/26230/2021

VN; Lausuntopyyntö: Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi kansallisesta
vientilupaviranomaisesta., PC0TQ351-29

Asiakirja / Dokument / Document:

VN/26230/2021-OM-10

Oikeusministeriön lausunto asiaan VN/26230/2021

Allekirjoitukset / Underskrifter / Signatures:

Allekirjoittaja Undertecknare Signed by	Allekirjoituspäivämäärä Datum för underskrift Date of signature	Varmenteen myöntäjä Certifikatutfärdare Certificate issued by
Mäkelä Amanda 91249600F	2021-11-23T15:33:45	C=FI, O=Vaestorekisterikeskus CA, OU=Organisaatiovarmenteet, CN=VRK CA for Organisational Certificates - G3\ OK
Suurpää Helka 91175671N	2021-11-23T15:34:50	C=FI, O=Vaestorekisterikeskus CA, OU=Organisaatiovarmenteet, CN=VRK CA for Qualified Certificates - G2\ OK

Sähköinen varmennetieto / Elektronisk certifikatuppgift / Electronic certificate information:

3a170186d040e17a24fa993540bf00c9234180b66a98a8f2fd05658411079e46